

2020-11-30

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2020/711

Kommunstyrelsen

Rensättra naturreservat

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken besluta om att förklara Rensättra som naturreservat enligt förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad den 10 november 2020, bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 30 november 2020.

Sammanfattning av ärendet

Den 27 april 2011 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att inrättandet av Rensättra naturreservat skulle påbörjas under 2013. Arbetet med att ta fram förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan skedde till stor del under 2017. Dessförinnan hade olika inventeringar och en medborgardialog genomförts.

Förslaget till Rensättra naturreservat har varit på två samråd, ett under 2018 och ett under 2020. Det senare samrådet hölls endast med berörda sakägare till följd av en mindre utvidgning av reservatet i väster och ett tillägg i A-föreskrifterna.

Rensättra är en del av Nacka-Värmdökilen och reservatet bidrar till att bibehålla de ekologiska och rekreativa sambanden i området. Det blivande reservatet är särskilt viktigt för att bevara spridningssambanden för barrskogslevande arter men utgör även en länk för arter knutna till ädellövskog. Rensättra är ett område med höga naturvärden som har stor betydelse för friluftslivet och som närreklamationsområde för boende i norra Boo. Naturvärdena är främst knutna till gammal barrskog med lång kontinuitet, sumpskogar med grova klubbalar samt hävdade öppna marker där gamla skyddsvärda ekar står i brynen.

Natur- och trafiknämnden beslutade den 10 november 2020 om att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att förklara Rensättra som naturreservat.

Ärendet

Den 27 april 2011 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att inrättandet av Rensättra naturreservat skulle påbörjas under 2013. I översiktsplanen från 2018 finns området med som pågående reservatsbildning.

Rensättra är en del av Nacka-Värmdökilen och reservatet bidrar till att bibehålla de ekologiska och rekreativa sambanden i området. Dels i öst-västlig riktning mellan



Skarpnäs och Velamsund, dels i nord-sydlig riktning mellan naturreservaten Gärdesudden och Abborrträsk. Det blivande reservatet är särskilt viktigt för att bevara spridningssambanden för barrskogslevande arter men utgör även en länk för arter knutna till ädellövskog. Rensättra är ett område med höga naturvärden som har stor betydelse för friluftslivet och som närreklamationsområde för boende i norra Boo. Hällmarkerna är rika på stigsystem och området nyttjas väl av skolor och förskolor. Naturvärdena är främst knutna till gammal barrskog med lång kontinuitet, sumpskogar med grova klibbalar samt hävdade öppna marker där gamla skyddsvärda ekar står i brynen. Tre av Skogsstyrelsen registrerade naturvärdesobjekt på totalt ca 3,9 hektar finns inom reservatsområdet.

Arbetet med att ta fram förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan skedde till stor del under 2017. Dessförinnan hade olika inventeringar och en medborgardialog genomförts. Förslaget sändes under perioden mars-maj 2018 på ett brett samråd (samråd 1) till markägare, övriga sakägare, myndigheter och föreningar. Sammanställning av yttranden och ändringar i förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan skedde under 2019. Flera synpunkter inkom, bland annat på områdets avgränsning. I lantmäterimyndighetens yttrande framkom det att en reservatsbildning i den norra delen kring Sågsjöbäcken skulle komma att strida mot gällande detaljplaner och anläggningsbeslut för gemensamhetsanläggning. Därför utgick denna del efter det första samrådet.

På grund av problematiken med detaljplanerna i den norra delen kring Sågsjöbäcken genomfördes även en översyn av detaljplanerna i den södra delen. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 23 september 2020 att upphäva de delar av berörda detaljplaner som då överlappade med reservatsbildningen.

Efter det första reservatssamrådet togs också en mindre del av det föreslagna reservatsområdet bort i anslutning till fastigheten Rensättra 5:1 på grund av att ytan är detaljplanelagd som kvartersmark med markanvändning avsedd för begravningsändamål inklusive tillhörande byggnader. En mindre utvidgning gjordes av reservatsområdet i väster för att stärka den svaga gröna korridoren mellan Rensättra och Skarpnäs.

Förutom ändringar av reservatets avgränsning genomfördes en del justeringar och tillägg i föreskrifterna och ändringar i skötselplanen. Dessa beskrivs i bilaga 4, samrådsredogörelse 1. Två av ändringarna innebar ytterligare inskränkningar för sakägare och därför hölls ett andra, begränsat samråd med berörda sakägare (samråd 2). Ändringarna var en utvidgning av reservatsområdet i väster och en ny föreskrift A13, vilket medför att det krävs tillstånd för att upprätta körvägar i samband med underhåll av ledning. Det andra samrådet pågick mellan den april –maj 2020. Ändringarna från det andra samrådet beskrivs i bilaga 5, samrådsredogörelse 2.

Rensättra naturreservat togs upp för beslut i natur- och trafiknämnden den 25 augusti 2020 men återremitterades med uppdraget att *komplettera med möjlighet att inrätta smärre rekreationsanläggningar, som exempelvis belysning längs en motionsslinga i*



reservatet. B-föreskrifterna och skötselplanen kompletterades med en möjlighet att anlägga en belyst sträcka inom reservatet på i huvudsak befintliga grusade gångvägar, enligt bilaga 2 i förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan. Sträckningen kommer sedan att fortsätta på befintliga belysta vägar utanför reservatet. Dock har inga utredningar av belysningens konsekvenser på omgivande naturmiljö genomförts. En eventuell negativ påverkan på skyddade arter som kan finnas på platsen är därför inte utredd. Detta behöver kompletteras inför en anläggning av belysning i naturreservatet. För att skapa så goda förutsättningar som möjligt för nattaktiva arter är det viktigt att belysningen anläggs med bästa möjliga teknik, exempelvis sensorstyrning, för att minska eventuell negativ påverkan på växt- och djurliv, samt släcks nattetid efter klockan 22.

Natur- och trafiknämnden beslutade den 10 november 2020 om att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att förklara Rensättra som naturreservat.

Ekonomiska konsekvenser

När naturreservatet bildas tillkommer vissa engångskostnader, exempelvis utmärkning av gräns och leder, skyltning, anordningar för friluftslivet samt viss restaurerande skogs- och markskötsel. Dessa kostnader beräknas till cirka 600 000 kr. Reservatet blir ett permanent skydd av området och flera åtgärder såsom exempelvis anläggande av utegym, belysning eller ridvolt kan bli aktuella i framtiden men i dagsläget är det inte medräknat i budgeten.

Löpande underhåll av skog och mark samt friluftsanordningar beräknas i dagsläget till cirka 150 000 kr årligen.

Enheten för drift offentlig utemiljö har ansökt hos länsstyrelsen om markåtkomstbidrag för bildandet av Rensättra naturreservatet. Länsstyrelsen har i ett yttrande till Naturvårdsverket tillstyrkt att statsbidrag lämnas för bildandet av Rensättra naturreservat och överlämnar ärendet till Naturvårdsverket för beslut. Beslut om bidraget är ännu inte fattat.

Konsekvenser för barn

Inrättande av Rensättra naturreservat är mycket positivt för barn då området säkras för rekreation samt utveckling och bevarande av naturvärden. Redan idag är området mycket populärt och används flitigt av skolor och förskolor. De höga naturvärdena som finns inom reservatet är viktiga att bevara för framtida generationer.



Handlingar i ärendet

1. Natur- och trafiknämndens beslut den 10 november 2020, §184
2. Förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan, 2020-11-10
3. Bilaga till förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan
4. Samrådsredogörelse 1
5. Samrådsredogörelse 2

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Anna Herrström
Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö